

KS. ROBERT KACZOROWSKI
Gdańsk

FENOMEN WARMIŃSKICH PIEŚNI SANKTUARYJNYCH

Kult Maryjny na Warmii swymi początkami sięga XIV w. Już wówczas, według historyka Clagiusa, znana była osada w Świętej Lipce¹. Natomiast w 1352 r. erygowano parafię w Gietrzwałdzie, która zyskała rozgłos w 1877 r. dzięki trwającym blisko trzy miesiące objawieniom Maryjnym².

W XVI w. lokalnym kultem zaczęła cieszyć się cudowna figura Matki Bożej z Dzieciątkiem Jezus w Krośnie³, zaś z początku XVII w. (1622 r.) pochodzi krótka i lakoniczna pierwsza historyczna wzmianka o leśnej kapliczce Matki Bożej w Stoczku⁴.

Kult Maryjny w czterech głównych sanktuariach na Warmii znaczony był tradycją pielgrzymowania do Krosna (Krossen), Stoczka (Springborn), Świętej Lipki (Heiligelinde) oraz Gietrzwałdu (Dietrichswald). Podczas takich procesji, od XIX w. zwanych na Warmii łosierami⁵, pątnicy przybywali do świętych miejsc, aby wypełnić dziękczynne ślubowania podejmowane w celu odwrócenia różnego rodzaju nieszczęść, epidemii i chorób oraz w celu uwielbienia Maryi, która dla pielgrzymów jawiła się przede wszystkim jako pośredniczka między Bogiem a ludźmi.

Podczas pielgrzymek i uroczystości odpustowych w warmińskich sanktuariach ważną funkcję pełniły pieśni. Oprócz powszechnie znanych (np. *Serdeczna Matko, Zdrowaś Maryjo, Gwiazdo morza, któraś Pana*) specyfiką warmińskich łosier były pieśni *Już się podnosim, już w drogę idziemy* (w momencie wymarszu), *O Maryjo mo-*

¹ T. CLAGIUS, *Linda Mariana sive de B. Virgine Lindensi libri V*, Coloniae 1659.

² Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie, *Wizytacje biskupie 1597–1598, Acta visitationis generalis Ecclesiarum Episcopatus Varmiensis*, k. 149, sygn. B 4; W. NOWAK, *Historia obrazu i kultu Matki Boskiej Gietrzwałdzkiej*, SW 14 (1977), s. 121; J. OBLĄK, *Objawienia w Gietrzwałdzie. Ich treść i autentyczność w opinii współczesnych (W stulecie objawień) 1877–1977*, SW 14 (1977), s. 9–12.

³ Zob. L. KUCZYŃSKI, *Kult Matki Boskiej z Krosna k. Ornety*, Olsztyn 2001 (mps).

⁴ Zob. K. SARWA, *Kult Najświętszej Maryi Panny Matki Pokoju w Stoczku Warmińskim do 1920 roku*, SW (1984), s. 100–159.

⁵ W. PIWOWARSKI, *Typologia religijna katolików południowej Warmii*, SW 1 (1964), s. 159: „Łosieri są ślubami poczynionymi w dawniejszych czasach przez mieszkańców poszczególnych wiosek w przypadku aktualnego lub grożącego nieszczęścia. W ślubie tym wioska podejmowała zobowiązanie do odbywania co roku w określonym dniu procesjonalnej pielgrzymki do kościoła, gdzie znajdował się patron — specjalista od odpowiedniej kłęski lub choroby”; zob. też J. JASIŃSKI, *Pielgrzymki do Świętej Lipki od schyłku XVIII do początku XX wieku*, ZH 56 (1991), z. 4, s. 71.

ja radość i *O Maryjo Matko Boga, Tyś nadzieja moja* (podczas wędrówki) pochodzące ze zbioru *Opisanie miejsca*⁶

Jednakże celem niniejszego artykułu będzie ukazanie swoistego fenomenu w kulturze muzycznej warmińskich sanktuariów Maryjnych w Świętej Lipce i w Gietrzwałdzie, jakim jest fakt istnienia tzw. pieśni sanktuaryjnych, czyli prostych zwrotkowych pieśni religijnych bezpośrednio opiewających Matkę Bożą w danym miejscu kultu. Znanych jest kilkanaście takich pieśni. Trudno dzisiaj ustalić autorstwo i czas ich powstania. Wydaje się jednak, że tradycja ich wykonywania była o wiele wcześniejsza, gdyż pieśni i różnego rodzaju modlitwy opanowywane były w sposób pamięciowo-ustny, a dopiero później zamieszczano je w spisywanych modlitewnikach i śpiewnikach.

Ważnym źródłem do poznania pieśni sanktuaryjnych do Matki Bożej ze Świętej Lipki oraz z Gietrzwałdu jest rękopiśmienny śpiewnik pt. *Zbiór wszystkich pieśni* z 1894 r. Jego autorem jest A. Frenszk⁷. Śpiewnik ten, oprócz wielu innych, zawiera także dział: *O Nayswiętrzy M. Panne Świętolipskiej*. Są to pieśni: „Pieśn 35ta” (*Tysiackroć bądź pozdrowiona*), „Pieśn 36ta” (*Witaj, Matko Boska, Królowa Nieba*), „Pieśn 37ma” (*O Panienko Najświętsza*), „Pieśn 38ma” (*Witaj, witaj, ach zawitaj*), „Pieśn 39ta” (*Do Maryi Matki Boskiej*)⁸, „Pieśn 40ta” (*Witam Cię, o przychodząca*).

Kolejny dział to: *O Nayswiętrzy Maryi Panne Getrzwałdzkiej*. Są to pieśni: „Pieśn 66ta” (*Już to po zachodzie słońca*), „Pieśn 67ma” (*Witaj, Jutrzenko, na północ wschodząca*), „Pieśn 68ma” (*Pospieszajcie jak najprędzej*), „Pieśn 69ta” (*Ach, śliczna Matko Panno Gietrzwałdzka*), „Pieśn 70ta” (*Najświętsza Panno od wieków wybrana*), „Pieśn 71sza” (*Zawitaj Królowo, ach, Matuchno Boska*), „Pieśn 72ga” (*Matko Króla Najświętszego*), „Pieśn 73” (*Witaj, Matko Boska, Królowo nieba*) oraz „Pieśn 74ta” (*Zawitaj Panienko święta*)⁹

Śpiewnik A. Frenszka zawiera jedynie teksty pieśni; nie podaje ich melodii. Teksty te są napisane odręcznym starannym pismem, w języku polskim, alfabetem łacińskim i stanowią interesującą ilustrację ówczesnej twórczości ludowej o charakterze religijnym związaną z kultem Matki Bożej¹⁰

⁶ *Opisanie miejsca Święta Lipa, czyli Święta Lipka nazwanego, z przytęczeniem świętobliwych uwag, duchownych ćwiczeń, i pobudek, oraz pieśni i modlitw. Dla wygody pobożnie toż miejsce odwiedzających osób z Niemieckiej książki dawniej wydrukowanej i Roku 1773 znowu przedrukowanej, na Polski zaś język Roku 1770 przetłómaczonej, a teraz znowu po polsku z niektórymi ważnemi odmianami i przydatkami wydane. Za Pozwoleniem Zwierzchności, Warszawa 1805.*

⁷ W Muzem Warmii i Mazur (dalej: MWM) jest to rkp 70.

⁸ W MWM w rkp 67 znajduje się jeszcze jedna wersja Pieśni 39 *Do Maryi Matki Boskiej*. Rękopis ten jest jednak zachowany w gorszym stanie, trudniejszy do odczytania.

⁹ Teksty pieśni umieszczono w Aneksie.

¹⁰ Większość zamieszczonych tekstów pieśni wskazuje na proveniencję ludową. Ich język pozbawiony jest jednak cech gwarowych; wypowiedź utrzymana zostaje w konwencji języka ogólnopolskiego; por. R. KACZOROWSKI, *Pieśni Maryjne powstałe w sanktuarium w Świętej Lipce*, „Teki Gdańskie” 2 (2000),

Oprócz powyższych zostanie również wspomniana jedyna pieśń do Matki Bożej z Krosna, która niezwiązana jest ze śpiewnikiem Frenszka i pochodzi z ulotnego druku.

1. Pieśni do Matki Bożej ze Świętej Lipki

Pieśni sanktuaryjne do Matki Bożej Świętolipskiej podkreślają Jej cnoty i przymioty. Maryja jest opisywana jako Ta, która jest „nad słońce jaśniejsza”, „nad gwiazdy ozdobniejsza” i „śliczniejsza nad kwiat róży”; wybrana przez samego Boga przebywa „w górnej światłości”, jest „Panią rodu ludzkiego” i „najwyższą monarchinią” (Pieśń 35); Maryja jest „Jutrzenką wschodzącą na świat”, „różowym kwiatem”, „świętynią klasztoru sławnego” oraz „dobrodziejką” (Pieśń 40).

Wiele pieśni stanowi wyraz uwielbienia Matki Bożej (Pieśni 36, 38, 39 i 40) i podziękowania za Jej obecność w sanktuarium: *Najświętsza Panienko, dziękujemy Tobie za to nawiedzenie w Świętej Lipce*. Radosny charakter wyrażają m.in. takie określenia: „Ciebie pozdrawiamy, wesoło śpiewamy”, „cześć chwałę oddamy, wesoło śpiewamy”, „Tobie ukłon damy, tę piosnkę śpiewamy”, „boś jest śliczna, piękna i wesoła, miła”, „ślicznie dziękujemy, wesoło śpiewamy” (Pieśń 36). Wdzięczność ludu za wszystkie znaki i cuda Maryi nie ma granic: „nasi ojcowie Ciebie nawiedzali / i jakie szczęście od Ciebie odebrali” (Pieśń 40); lud warmiński nie wie jednak, jak ma za to wszystko dziękować Pani Nieba — „jak Ci dziękować, Tobie chwałę dać / za Twe nawiedzenie Panno Maryjo / ślicznie dziękujemy, wesoło śpiewamy” (Pieśń 36).

Ze względu na fakt, że Maryja jest opiekunką wszystkich ludzi, pieśni wyrażają też zachętę, aby do Niej pielgrzymować, bo przecież Ona jest „Matką całej ziemi”; to Ona wyciąga swe ręce ku grzesznikom i błaga Swego Syna, aby nikogo nie karał za grzechy (Pieśń 39).

Radosny charakter pieśni nie jest jednak wolny od prośb, które wyrażają potrzeby ludu: jest to prośba o opiekę, o wstawiennictwo, o możliwość przebywania wraz

s. 86–100; TENŻE, *Pieśni do Matki Bożej ze Świętej Lipki w świetle Rękopisu 70 z Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie*, RGd 62 (2002), z. 1–2, s. 167–184. Warto też dodać, że I. KRAUSE (*Pieśni Maryjne w diecezji warmińskiej w XIX wieku [w aspekcie muzykologicznym]*, SW 14 [1977], s. 415–416) wyróżnia tylko trzy pieśni świętolipskie: *Wśród jezior i lasów, Witaj Królowo, czysta Dziewico* oraz *W zacisznej tej ustroni*. Autorka (tamże, s. 406) zwraca także uwagę na śpiew *Matko Boska Świętolipska módl się za nami*, który wykonywany był przez pielgrzymów na przemian w języku polskim i niemieckim. Trudno jednak stwierdzić, czy był to tylko rodzaj antyfony, refrenu, czy też pieśń zwrotkowa. Nie udało się, niestety, znaleźć tego śpiewu w źródłach. Także JASIŃSKI (*Pielgrzymki*, s. 79–80), dzięki dotarciu do źródeł znajdujących się w rękach prywatnych osób, wyróżnia jeszcze inne pieśni do Matki Boskiej Świętolipskiej: *Niechaj będzie pochwalona* (30 zwrotek), *Szczęśliwe lipy, na których obrata* (10 zwrotek), *Gwiazdo śliczna, wspaniata, świętolipska Maryja* (11 zwrotek), *Pójdźmyż wszyscy do tej Matki* (20 zwrotek).

z Maryją w niebie. Pobożni ludzie upadają przed Maryją i z płaczem wołają o odwrócenie Bożego gniewu, o oddalenie głodu, zarazy i wojen oraz o pokój — o „czasy spokojne” (Pieśń 35). Mieszkańcy Warmii proszą o wysłuchanie głosu „swych działeczków”: o łaskawe zmiłowanie i przyjęcie do żywota wiecznego (Pieśń 38).

Jedna z pieśni (37) zdradza charakter pasyjny. Jej poważny ton można określić jako ludową katechezę na temat wydarzeń zbawczych związanych z męką i śmiercią Chrystusa na krzyżu. Pieśń opisuje scenę ukrzyżowania Pana Jezusa. Cierpienia, jakich doświadczył Zbawiciel, miały się stać zachętą do pójścia drogą Jezusa i Maryi („Pójdź człowiecze tą drogą / na to miejsce święte”) oraz pomóc w uświadomieniu, że Jezus podjął trudy drogi krzyżowej dla zbawienia grzesznego człowieka: „patrz na ręce Jezusa, jak są rozciągnięte”; „jak wiele krwi tu wylewano”; „ciało porozrywano”; „nogi śliczne Pańskie jak są tu przybite” Wspomniane są także dwie kobiety, które były obecne pod krzyżem: Maria Magdalena, która „łzami oblewała / nogi swego Jezusa / tak ucałowała”, oraz Najświętsza Panienka, co „pod krzyżem klęczała / jak na swego Syneczka / mile spoglądała”.

Ponadto wszystkie pieśni zawierają wyznawane w ówczesnej teologii prawdy dogmatyczne. Tak więc Maryja jest Matką Chrystusa, Syna Bożego (Pieśni 35, 36 i 40), jest orędowniczką ludzkości (Pieśni 35, 36, 37, 39 i 40) i Królową nieba (Pieśni 36, 38, 39 i 40). Matka Boża jest niepokalanie poczęta (Pieśni 36, 37 i 38), jest Matką cierpiącego Syna (Pieśń 37) oraz wniebowzięta (Pieśń 38).

Przywileje, jakimi obdarzano Matkę Bożą ze Świętej Lipki, prawdy dogmatyczne zawarte w warstwie słownej pieśni oraz częstotliwość ich występowania ilustruje poniższe zestawienie:

Tab. 1. Przywileje i dogmaty Maryjne w świetle pieśni do Matki Bożej Świętolipskiej

Matka Boża w pieśniach jako:	Pieśń 35	Pieśń 36	Pieśń 37	Pieśń 38	Pieśń 39	Pieśń 40	Razem
Matka Chrystusa, Syna Bożego	14	1	—	—	—	1	16
Pani Anielska	15	—	—	—	—	—	15
Wybrana przez Boga	1	—	—	—	—	—	1
Orędowniczka ludzi	8	8	4	—	4	3	27
Królowa nieba	—	4	—	19	1	34	58
Matka Przenajświętsza	—	2	—	—	—	—	2
Niepokalanie Poczęta	—	1	1	1	—	—	3
Matka cierpiąca	—	—	4	—	—	—	4
Wniebowzięta	—	—	—	3	—	—	3

Na podstawie powyższego zestawienia można stwierdzić, iż mariologia pieśni do Matki Bożej Świętolipskiej odzwierciedlała ówczesną teologię. Matka Boża wśród

warmińskiego ludu odbierana była przede wszystkim jako Królowa; jako Ta, która z berłem w dłoni dzierży władzę. Niewątpliwie w takim pojęciu Maryi wątek religijny spletał się z narodowym i potwierdzał, iż szczególnie od połowy XIX w. Maryja jawiła się już jako Królowa Korony Polskiej, opiekunka całego narodu i wszystkich wierzących Polaków.

Matka Boża jest także orędowniczką uciemżonych i cierpiących. To do Niej lud kierował swe modlitwy i prośby, a Ona wstawiała się za nimi do Boga. Niekwestionowanym dogmatem było Boże macierzyństwo Matki Bożej — to Ona jako anielska i Niepokalanie Poczęta Pani wydała na świat Jezusa Chrystusa.

Na uwagę zasługuje też fakt, iż w jednej z pieśni sformułowania w niej użyte dotyczą Matki Bożej Wniebowziętej, choć ta prawda wiary jako dogmat została ogłoszona dopiero w 1950 r. Także w tym wypadku świadczy to o istnieniu wiary ludu, na podstawie której Kościół często formułował swe dogmaty.

2. Pieśni do Matki Bożej z Gietrzwałdu

Pieśni ukazują cnoty i przymioty Matki Bożej z Gietrzwałdu. Maryja jest „Pan-ną dobroduszną” (Pieśń 66), „śliczną, piękną jak kwiat lilia” (Pieśń 71); jest jak „powstająca zorza” i „siejąca blask Bożej łaski” (Pieśń 72); opiewana jest jako „Panienska święta”, „Róża i lilia” oraz „Jerychowska wonna Róża” (Pieśń 74).

Niektóre pieśni mają charakter pochwalnych hymnów na cześć Matki Bożej, przez którą „W tysiąc osiemset siedemdziesiąt siedem / Doznał w tym roku już cudów niejeden”. Maryi z Gietrzwałdu nie dorównują „ani cesarze, którzy są na tronie” i dlatego „wszędę brzmi echo o Maryi cudzie”. Maryja nazywana jest „jutrzeńką”, „wieżą Dawida” i „Górą Efraim” (Pieśń 67); jest „jasności perłą”, „kwiatem prześlicznym”, „lilią”, „piękną jako słońce” oraz „śliczną nad księżyc” (Pieśń 73) i dlatego Warmiacy wołali: „Wielbim Cię, Zdrowaś Maryja”. Mieszkańcy Warmii dziękują swej Matce za to, że „stawszy w Gietrzwałdzie na klonie, / Otwarłaś łaskawe dłonie, / By nas obsypać darami” (Pieśń 74).

Te proste, rymowane utwory niejednokrotnie mają zabarwienie historyczne. Przypominają o nie tak bardzo jeszcze odległych czasach, gdy Matka Boska postanowiła zstąpić z niebios na gietrzwałdzką ziemię, przypominają przebieg objawień szczęśliwi, że „wszędzie słyhać taką mowę, / Na Warmii cuda nowe” (Pieśń 66). Warmiacy są wdzięczni za to nawiedzenie: „Najświętsza Panienko, dziękujemy Tobie, / Za to nawiedzenie w naszym Gietrzwałdzie”; błagają Matkę Pana, aby swą obecnością cieszyła ich nieustannie: „Nie oddalajże nas, ubogie dzieci, / Idziemy do Ciebie jak do swej Matki” (Pieśń 73).

Nade wszystko pieśni ukazują wiarę ludu warmińskiego w orędownictwo swej Matki. To Ona może zdziałać cuda; to Ona może odwrócić nieszczęśliwy bieg wypad-

ków: „Broń nas, Panienko, w każdym smutnym czasie, / Broń nam Kościoła, który wielbi Ciebie” (Pieśń 67); „Brońże nas od chorób, od powietrza złego, / Ach, zachowajże nas nieszczęścia wielkiego” (Pieśń 71). Jedna z pieśni jest swoistą litanią zanoszoną do „Matuchny Boskiej”, w której — jak refren — po każdej zwrotce pojawia się wezwanie „Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka, / Ach, Jezus, Maryja. / Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi / Do Pana Jezusa” (Pieśń 71). Pani z Gietrzwałdu uchodzi za Tę, „która wiele może”, „kogo z biedy chce, tego wspomóż” (Pieśń 73). Stąd kierowane są do Niej prośby, aby błogosławiła Warmię łaską swoją, a wtedy „wszystkie rany się zgoją”; „Wszyscy więc w każdej potrzebie, / Uciekamy się do Ciebie, / Wspomagaj nas, zostań z nami, / Niechaj Ci wiecznie śpiewamy” (Pieśń 74).

Niektóre z pieśni zachęcają do nawiedzenia nowego miejsca kultu katolickiego. Gdy pątnicy staną już na gietrzwałdzkiej ziemi, powinni oddać Warmińskiej Pani „ukłon”, „paść na kolana” oraz „wesoło Jej zaśpiewać” (Pieśń 68). „Nie żałuj podróży na to święte miejsce, / Ta Matka cię woła z pokorą do siebie” (Pieśń 71); „Pozdrawiaj Marię, upadaj u nóg, / Jako grzeszny człowiek oddaj Jej ukłon, / Jako Twej Królowej, Matce Jezusowej” (Pieśń 73).

Warmiacy z ufnością zawierzali się opiece Maryi, która jest jak „klejnot drogi”: „Gdy Cię będziem kornie błagać, / Będiesz nas Matko wspomagać” (Pieśń 66); „Kto się w Twą opiekę udaje serdecznie, / Ten nie zaginie, żyć będzie wiecznie”; „Ach, śliczna Panienko, Ty nie odrzucasz żadnego, / Który się udaje do tronu Twojego” (Pieśń 69).

W ludowej teologii pieśni nie zapomniano także wskazać na odwieczne powołanie Maryi w planie zbawienia („Odkupicielaś świata porodziła”) oraz na krzyżową ofiarę Jej Syna („A gdy Go miłość na krzyż za nas wbiła, / Tyś kielich męki pod krzyżem piła”). W cierpieniach tych ofiara Jezusa łączy się w jedno z ofiarą Matki. Dobroć Maryi stała się powszechnie znana i dlatego „nie było, nie ma i nie będzie Matki, / Co by kochała tyle swoje dzieci”. O swojej obecności przypomina Ona w gęsto rozsianych na polskiej ziemi kościołach, figurach, ołtarzach oraz w „najśliczniejszych Twych świętych obrazach” (Pieśń 70).

Godnym odnotowania jest również uwaga dotycząca sposobu poznawania Boga poprzez wiarę: „choć nie wszystkich widzą oczy, / Jak się z nieba światło toczy, / Ale wiara bez obawy, / Objaśnia nam święte sprawy” (Pieśń 74).

Ponadto wszystkie pieśni zawierają wyznawane w ówczesnej teologii prawdy dogmatyczne. Tak więc Maryja jest Matką Chrystusa, Syna Bożego (wszystkie pieśni); jest orędowniczką ludzi (Pieśni 66, 68, 69, 70, 71, 73), jest Królową (Pieśni 66, 67, 68, 69, 71, 72, 73) oraz niepokalanie poczęta (Pieśni 66, 67, 68, 72, 73, 74).

Przywileje, jakimi obdarzano Matkę Bożą z Gietrzwałdu, prawdy dogmatyczne zawarte w warstwie słownej pieśni oraz częstotliwość ich występowania ilustruje poniższe zestawienie:

Tab. 2. Przywileje i dogmaty Maryjne w świetle pieśni do Matki Bożej Gietrzwałdzkiej

Matka Boża w pieśniach jako:	Pieśń 66	Pieśń 67	Pieśń 68	Pieśń 69	Pieśń 70	Pieśń 71	Pieśń 72	Pieśń 73	Pieśń 74	Razem
Matka Chrystusa, Syna Bożego	1	1	3	1	3	27	2	5	—	43
Orełdowniczka ludzi	6	—	5	8	5	24	—	7	—	55
Odbierająca chwałę	2	—	2	—	—	—	4	8	12	28
Królowa	1	5	4	43	—	4	2	6	—	65
Gwiazda (światłość)	1	1	—	—	—	1	1	2	—	6
Niepokalanie Poczęta	1	1	3	—	—	—	1	3	1	10
Matka Kościoła	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Matka Różańcowa	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2

Na podstawie powyższego zestawienia można stwierdzić, iż mariologia pieśni do Matki Bożej Gietrzwałdzkiej odzwierciedlała ówczesną teologię. Matka Boża odbierana była przede wszystkim jako Królowa. W pieśniach tych, jeszcze bardziej niż w pieśniach świętolipskich, elementy religijne związane były ściśle z motywami narodowymi ukazującymi tęsknotę za własną, suwerenną ojczyzną. Wiara w Maryję–Królowę była przedsmakiem i zapowiedzią tych dążeń.

Matka Boża z Gietrzwałdu postrzegana była także jako orełdowniczka Warmiaków. Ponadto pieśni wyrażają wiarę w macierzyństwo Maryi, w to, że stała się Matką Zbawiciela. Najprawdopodobniej skutkiem objawień Maryjnych w Gietrzwałdzie jest przedstawianie Maryi jako niepokalanie poczętej oraz Tej, która zachęcała do odnowy życia m.in. poprzez modlitwę różańcową.

Na uwagę zasługuje też fakt nazwania Maryi „Matką Kościoła”. Choć tytuł ten towarzyszył Jej od wielu stuleci, to oficjalnie ogłoszono go dopiero w 1964 r. podczas Soboru Watykańskiego II. Natomiast w Polsce święto Matki Kościoła wprowadzono w 1971 r.

3. Pieśń do Matki Bożej z Krosna

Na marginesie rozważań o tzw. pieśniach sanktuaryjnych w takich miejscach pielgrzymkowych, jak Święta Lipka czy Gietrzwałd, nie można nie wspomnieć o jedynej, w dodatku zachowanej na ulotnym druku¹¹, pieśni opiewającej Matkę Bożą z Krosna.

¹¹ Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Olsztynie, sygn. IVE-137.

Jej tekst znajduje się na rewersie obrazka z wizerunkiem Matki Bożej Krośnieńskiej. Pieśń na pewno śpiewana była przez pielgrzymów. Świadczy o tym werset, który wygłaszał „Przewodniczący w modlitwie” i odpowiedź, którą odmawiali „Wszyscy” oraz strofowa budowa.

Przybywając do krośnieńskiego sanktuarium, należało wykonać cztery pierwsze zwrotki pieśni. Pątnicy w prostych słowach zwracali się do Tej, która jest „Matką Łaski” Wyrażali swą radość, że mogli przybyć do „Jej przenaświętszego wizerunku” i prosili o błogosławieństwo dla „wędrowców”, o pokój, pojednanie, jedność, o zgodę, miłość, a także o wstawiennictwo w godzinę śmierci.

W warstwie treściowej znajduje się porównanie życie człowieka do nieustannego pielgrzymowania. Maryja odbiera cześć wszędzie tam, gdzie „obraca się stopa pielgrzymów”

W chwili opuszczania świątyni w Krośnie, na zakończenie pielgrzymki, należało odmówić ostatnią zwrotkę modlitwy, w której zawarty jest żal, iż „zbyt szybko tu czas upłynął” i trzeba już opuszczać to najświętsze „miejsce”. Pątnikom towarzyszy jednak radość, że czynią to z sercem przepelnionym ufnością.

Pieśń do Matki Bożej z Krosna jest prosta w swej budowie i rzewna w treści. Nie opisuje przymiotów Maryi (oprócz stwierdzenia, że jest Ona „Matką Łaski”); jest raczej modlitwą prośby zagubionego i szukającego oparcia w życiu człowieka.

4. Zakończenie

Istnienie kilkunastu tzw. pieśni sanktuaryjnych świadczy o randze i znaczeniu, jakie przez długie wieki posiadały Maryjne miejsca kultu na Warmii, szczególnie w Świętej Lipce i Gietrzwałdzie. Kult ten daleko wykraczał poza granice ówczesnej diecezji warmińskiej.

Pieśni sanktuaryjne oprócz roli ściśle religijnej, polegającej na szerzeniu czci do Matki Bożej, jednocześnie umacniały więzi Warmiaków z katolicyzmem (szczególnie w okresie *Kulturkampf*), a ponadto nierzadko traktowały o historii nieistniejącego na mapach Europy państwa. Maryja była w nich opisywana jako Królowa Korony Polskiej i opiekunka całego narodu.

Pieśni sanktuaryjne odgrywały zatem niebagatelną rolę w kontekście funkcji społeczno-religijnych i stanowiły brzemienne w skutki edukację religijną i narodową.

ANEKS¹²

O Najswiętrzy M. Panne Świętolipsky

Pieśn 35ta

1. Tysiąckroć bądź pozdrowiona, o Matko Maryjo,
Milionkroć uwielbiona, o Matko Chrystusowa,
Księżna niebieska, Pani Anielska,
O Maria Świętolipska.
2. Tyś jest nad słońce jaśniejsza, o Matko Maryjo,
I nad gwiazdy ozdobniejsza, o Matko
Chrystusowa,
Księżna niebieska, Pani Anielska,
Maria Świętolipska.
3. Tyś ślicznieszka nad kwiat róży, o Matko
Maryjo,
Tobie całe niebo służy, o Matko Chrystusowa,
Księżna niebieska, Pani Anielska,
O Maria Świętolipska.
4. Tyś Matko górnej światłości, o Matko Maryjo,
Oddalaj od nas ciemności, o Matko Chrystusowa,
Księżna niebieska, Pani Anielska,
O Maria Świętolipska.
5. Tyś jest od Boga obrana, o Matko Maryjo,
Ze wszystkich córek Adama, o Matko
Chrystusowa,
Księżna niebieska, Pani Anielska,
O Maria Świętolipska.
6. Za Matkę Syna Boskiego, o Matko Maryjo,
I Panią rodu ludzkiego, o Matko Chrystusowa,
Księżna niebieska, Pani Anielska,
O Maria Świętolipska.
7. Tyś najwyższa monarchini, o Matko Maryjo,
Świętolipska mocna Pani, o Matko Chrystusowa,
Księżna niebieska, Pani Anielska,
O Maria Świętolipska.
8. Tu przed Tobą upadamy, o Matko Maryjo,
Z płaczem do Ciebie wołamy, o Matko
Chrystusowa,
Księżna niebieska, Pani Anielska,
Maria Świętolipska.
9. Racz się za nami przyczynić, o Matko Maryjo,
Gniew Boski od nas oddalić, o Matko
Chrystusowa,
Księżna niebieska, Pani Anielska,
O Maria Świętolipska.
10. Odwróć od nas głód, mór wojny, o Matko
Maryjo,
Uproś nam czasy spokojne, o Matko
Chrystusowa,
Księżna niebieska, Pani Anielska,
O Maria Świętolipska.
11. Przez gorzką śmierć Syna Twego, o Matko
Maryjo,
Przez boleści Serca Twego, o Matko
Chrystusowa,
Księżna niebieska, Pani Anielska,
O Maria Świętolipska.
12. Racz się nad nami sługami, o Matko Maryjo,
Zlitować już niegodnymi, o Matko Chrystusowa,
Księżna niebieska, Pani Anielska,
O Maria Świętolipska.
13. Uproś grzechów odpuszczenie, o Matko Maryjo,
A po tym wieczne zbawienie, o Matko
Chrystusowa,
Księżna niebieska, Pani Anielska,
Maria Świętolipska. Amen.

Pieśn 36ta

1. Witaj, Matko Boska, Królowa Nieba,
Matko Przenajświętsza, Panno Maryjo,
Ciebie pozdrawiamy, wesoło śpiewamy,
Zdrowaś Maryja.
2. Prześliczna Panienko, prosimy Ciebie,
Byśmy mogli z Tobą królować w niebie,
Gdzie święci śpiewają Ciebie wychwalają,
Zdrowaś Maryja.
3. Słyszę głos Maryi, po świecie słynie,
Panny Przenajświętszej i w naszą stronę,
Która ku nam przybyła tu nas przywitała,
Zdrowaś Maryja.
4. O śliczna Panienko, klejnocie drogi,
Tobie upadamy pod Twoje nogi,
Cześć chwałę Jej dajmy, ślicznie zaśpiewajmy,
Zdrowaś Maryja.

¹² A. FRENZSK, *Zbiór wszystkich pieśni dla śpiewaków z ofiarami na Warmii*, z 1894 r., Muzeum Warmii i Mazur, rkp. 70, s. 119–153, 266–310.

5. Tyś w naszej Warmii miejsce obrala,
Na tym ślicznym drzewie nam rozjaśniała,
Bracia Cię witają, do nóg upadają,
Zdrowaś Maryja.
6. Boś sobie na Lipie miejsce obrala,
Jako Matka Boska ku nam przybyła,
Ty nas nie odrzucasz, Ty nas nie oddalasz,
Zdrowaś Maryja.
7. Najświętsza Panienko, dziękujemy Tobie,
Za to nawiedzenie w Świętej Lipce,
Cześć, chwałę oddamy, wesoło śpiewamy,
Zdrowaś Maryjo.
8. Jeszcześ naszych stron nie opuściła
I swą świętą łaskę na nas włożyłaś,
Bym Cię nawiedzali, do nóg Twoich padali,
Zdrowaś Maryja.
9. Nie oddalajże nas, ubogie dziatki,
Idziemy do Ciebie jak do swojej Matki,
Serca oddajemy, ślicznie pozdrawiamy,
Zdrowaś Maryja.
10. Matuchno najświętsza, jasności pełna,
Jako kwiat prześliczny, jako lilia,
Tobie uklon damy, tę piosnkę śpiewamy,
Zdrowaś Maryja.
11. Pięknaś jako słońce, ślicznaś nad księżyc,
Ach Matuchno Boska, daj przyjsć ku Tobie,
Byśmy Cię witali, w niebie Ci śpiewali,
Zdrowaś Maryjo.
12. Tyś Panienko Święta, wesoła i miła,
Jako róża biała, jak kwiat lilia,
Ślicznaś, pięknaś, miła Panienska Maryja,
Zdrowaś Maryja.
13. Ach, wy bracia, siostry pójdźcie Ją powitać,
Matce Przenajświętszej wesoło śpiewać,
Zawitaj Królowa, Matko Jezusowa,
Zdrowaś Maryja.
14. Ach, gdybyśmy Ci Panno wiernie służyli
I do Twojej łaski wszyscy biegali,
Jako do Tej Królowej, do Panny Najświętszej,
Zdrowaś Maryja.
15. Tyś Niepokalana, od Boga dana,
Matuchno najmiłsza, Matko Jezusa,
Boś jest litościwa i nam miłościwa,
Zdrowaś Maryja.
16. Ach, Panienko śliczna, Ty wiele możesz,
Kogo Ty w biedzie chcesz, tego wspomóżesz,
Dopomóż każdemu, tak i mnie grzesznemu,
Zdrowaś Maryja.
17. Dokąd ja się udam, co czynić będę?
Tylko do Tej Pani ja śpiewać muszę,
Która nas witała i błogosławiła,
Zdrowaś Maryja.
18. Szczęśliwa ta ziemia, co to drzewo wzbila,
Na którym ta Panna nam się rozjaśniła,
Świętolipska Panienska, zaranna jutrzeńka,
Zdrowaś Maryja.
19. Jak Cię witać mamy, jak Ci dziękować?
Za tę łaskę Twoją cóż Ci mamy dać?
Tylko zaśpiewamy, Matuchnę witamy,
Zdrowaś Maryja.
20. Nie opuszczaj nas, Matko, nie oddalaj nas,
Boś jest śliczna Panna, nas nie odrzucaj,
Boś jest śliczna, piękna i wesoła, miła,
Zdrowaś Maryja.
21. Chwała, dziękczynienie w każdym momencie,
Jezusowi i Maryi w każdym terminie,
Honor Pannie Świętej, Niepokalanie poczętej,
Zdrowaś Maryja.
22. Witaj, ach zawitaj, nadziejo nasza,
Tyś jest ulubiona Panienko miła,
Boś jest szczodrobliva a nam miłościwa,
Zdrowaś Maryja.
23. Pospieszajcie czym prędzej ku Świętej Lipce
Pokłonić się Pannie ślicznej, nieba Królowej,
Ja was oczekuję, wszystkich przywituję,
Zdrowaś Maryja.
24. Kto się doń uda idzie serdecznie,
Tego przyjmę do siebie, jak swoje dzieci,
I go nie opuszczę, przyjmę go do siebie,
Zdrowaś Maryja.
25. Boś jest śliczna, piękna, wesoła, miła,
Ludowi swojemu na pomoc przybyła,
Boś jest Matka, nasza Królowa najmiłsza,
Zdrowaś Maryja.
26. Jak Ci dziękować, Tobie chwałę dać
Za Twe nawiedzenie Panno Maryjo?
Ślicznie dziękujemy, wesoło śpiewamy,
Zdrowaś Maryja.
27. Biada, biada tobie, człowiecze grzeszny,
Że nie chcesz ty służyć Maryi Pannie,
Ona cię opuści jak człeka grzesznego,
Zdrowaś Maryja.
28. Jednak naszej Polski Ty nie oddalasz,
Boś jest Matka Boska, nas nie odrzucasz,
Przez Jezusa rany zastaw chrześcijany,
Zdrowaś Maryja.

29. Jezu najmilejszy, Ciebie błagamy,
Którzy Cię codziennie o pomoc wzywamy,
Boże miłosierdzia, Boże litościwy,
Zdrowaś Maryja.
30. Przez moc Twą najświętszą wszystkim
pomożesz,
Boś jest Bogiem naszym, Ty nas wysłuchasz,
Przez Pannę Najświętszą, Marię Świętolipską,
Zdrowaś Maryja.
31. Ty w słońcu, w gwiazdach pomiędzy nimi stoisz,
Jako śliczna Panna Maryja nasza,
Której cześć składamy, Marię witamy
Zdrowaś Maryja.
32. Zastaw nas piersiami, Matko z litości,
Boś jest Matka nasza, my Twoje dzieci,
- Dokąd się udamy, wesole śpiewamy,
Zdrowaś Maryjo.
33. Zakończam piosenczkę na cześć Maryi,
Ty Matuchno Boska, Panno Świętolipska,
Na wieki wychwalać, pokłon Pannie oddać,
Zdrowaś Maryja.
34. Pozdrawiaj Maryję padając do Jej nóg,
Jako grzeszny człowiek oddaj Jej ukłon,
Jako swej Królowej, Matce Jezusowej,
Zdrowaś Maryja.
35. Amen, ach Maryja Niepokalana,
Któraś do nas z nieba od Boga dana,
My Jej śpiewać będziemy, nigdy nie ustaniemy,
Zdrowaś Maryja. Amen.

Pieśń 37ma

1. O Panienko Najświętsza,
Maria cudowna,
Ciebie prosim, Maria,
Świętolipska godna.
2. Idziem dzisiaj do Ciebie
Z ukłonem, Maria,
Śpiewajmy głos do Ciebie,
Panienko miła.
3. Prowadź nas Ty tą drogą,
Obroń nas każdego,
Przyjmij od nas śpiewanie,
Choć od najlichszego.
4. O Panienko Najświętsza,
Przenajśliczniejsza,
Tyś pociecha, Tyś radość,
Tyś najprzyjemniejsza.
5. Uproś za nas Jezusa,
O Panienko święta,
Błagaj za nas jak możesz,
Bez zmazy poczęta.
6. Wiem, że Cię Pan Jezus
W tej prośbie wysłucha,
Panienko najświętsza,
Przez Świętego Ducha.
7. Pójdźcie do Mnie dzieciaczki,
Śpiewajcie wesole,
Ja was ślicznie tak słucham,
Cały świat wesole.
8. Śpiewajcie do Jezusa,
Do Syneczka mego,
Iż On jest tu najwyższy,
Do zbawienia twego.
9. Pójdź grzeszniku, przypatrz się
Męce Jezusowej,
Patrz, jak krewka wychodzi
Z nóg, z rąk, skroni, głowy.
10. Spójrz na krzyż Jezusa,
Patrz jak rozciągniony,
Patrz jak żyłki Jezusa,
Wiszą jako strony.
11. Rozważ prędko tę mękę,
Jak to za nas grzeszników,
Bok swój przebić podał,
Jak Jezus to cierpiał.
12. Patrz na ręce Jezusa,
Jak są rozciągnięte,
Jak przez dłonie gwoździe,
Bardzo przekolone.
13. O, mój Jezu, jak wiele
Krwi tu wylewano,
Patrz człowiecze, jak wiele
Ran mu zadawano.
14. Ciało porozrywano,
Żyłki wyciągają,
Rwią, ciągną niezbożni
Jezusowi ciało.
15. Patrz, jak serce przebija
Jezusowi w boku,
Krew się z niego wylewa,
Jak zdrój z wysoka.
16. Nogi śliczne Pańskie
Jak są tu przybite,
To za ciebie grzeszniku
Do krzyża przybite.

17. Rozważ sobie człowiecze,
Jak te męki były
Z ciernia, z głogu i trzciny
Wieńce Mu włożyli.
18. Maria Magdalena
Łzami oblewała
Nogi swego Jezusa
Tak ucałowała.
19. O, mój Jezu Prześlicznu,
Moje Odkupienie,
Tyś obrońca najwyższy,
Tyś moje zbawienie.
20. Pójdź, człowiecze tą drogą
Na to święte miejsce,
Bóg ci kroki policzy,
Byś Go chwalił jeszcze.
21. Patrz, jak Najświętsza Panienska,
Pod krzyżem klęczała,
Jak na swego Syneczka
Mile spoglądała.
22. O, mój Synku kochany,
Synu najmilejszy,
Odezwij się tu, z krzyża,
Do mej nędznej duszy.
23. Abyś się pocieszyła,
Synu mój kochany,
Ależ widzę, żeś Ty jest
Już zamordowany.
24. Pójdźcie, dzieci kochane,
Do Panny Maryi,
Aby was dopuściła
Do Maryi Magdaleny. Amen.

Pieśń 38ma

1. Witaj, witaj, ach zawitaj, Jezus Maria,
Tyś Królowa nieba, ziemi, Zdrowaś Maria.
Ref. O, Paniensko świętolipska,
I Królowa Matka Boska,
Módl się za nami.
2. Tyś matuchu, bardzo droga, Jezus Maria,
Boś nam porodziła Boga, Zdrowaś Maria.
3. Tyś Paniensko szcudrośliwa, Jezus Maria,
I nam wszystkim miłościwa, Zdrowaś Maria.
4. Błagaj Syna, Panno święta, Jezus Maria,
Tyś Niepokalana Poczęta, Zdrowaś Maria.
5. Tyś na lipie obraz święty nam wystawiła,
Boś nas dzieci całej ziemi ku sobie zwabiła.
6. Śliczna Panno, świętolipska, Jezus Maria,
Tyś Królowa, Matko Boska, Zdrowaś Maria.
7. Boś Ty na ten padół ziemi ku nam przybiła,
Byś nas nędzne sieroty płaszczem okryła.
8. Panno i Matko w cichości żyłaś na ziemi,
Teraz żyjesz w wieczności między świętymi.
9. Tam jesteś Panną ozdobną, Jezus Maria,
Anieli ściał przed Tobą wspaniałe pienia.
10. Ach, jak na niebie królujesz, Jezus Maria,
Tak i nad nami panujesz, my Ci służymy.
11. O prześliczna Panienczko, Jezus Maria,
Wysłuchaj głos swych dzieciaków,
Zdrowaś Maria.
12. Prowadź nas tą drogą świętą, Jezus Maria,
Rachuj kroki, Panno święta, Zdrowaś Maria.
13. Gdy przyjdziem Panno ku Tobie, Jezus Maria,
Krzyżem padniemy przed Ciebie,
Zdrowaś Maria.
14. Ty swe ręce ku nam wyciągasz, Panno Mario,
Byś nas wszystkich chrześcijan,
Zdrowaś Maria.
15. Boś Syneczka Twego, Panno, za nas ublagasz,
Co się ma mścić, Panno Święta,
Ty nas wspomagasz.
16. Panno święta, Matko Boska, Jezus Maria,
I Królowa świętolipska, Zdrowaś Maria.
17. Twoja chwala, Panno święta, nad nami słygnie,
Boś Królowa, Matko Boska, cudami słygnie.
18. Amen, amen, ach Maria, Królowa nieba,
Panno święta świętolipska nam Cię czcić trzeba.
19. Amen, amen, ach Maria, Matuchno Boska,
Tu Cię wszyscy pozdrawiamy, bracia i siostry.
Amen.

Pieśń 39ta

1. Do Maryi, Matki Boskiej,
Do tej Królowej,
Chodźcie zewsząd, bracia siostry,
Ach, jak najprędzej,
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
2. Boć ta śliczna Panienczka
Nas oczekuje,
Która zewsząd dzieci swoje
Mile przyjmuje.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.

3. Pójdźcie do mnie jak najprędzej,
Bo ja was czekam,
Bom jest Matką całej ziemi
Was się spodziewam.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
4. Ja wyciągam ku was ręce,
Bym was grzeszników,
Mogła przyjąć w swą opiekę
Jak katolików.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
5. Ja Syneczka swego błagam,
By was nie karał,
Aby się nad wami nie mścił,
Mnie też wysłuchał.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
6. A wy Mnie za taką miłość
Tak dziękujecie,
Którzy na to święte miejsce
Nieraz chodzicie.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
7. Idziesz drogą bracie, siostró,
Na święte miejsce,
Kiedy odpust się odprawia
W Świętej Lipce.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
8. Wspomnij sobie, jak Maria
Drogi czyniła,
Świętolipska Matka Boska
Tutaj stała.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
9. Ach, pójdź do Niej, uciekaj się,
Ta cię przywita,
Jako Matka Świętolipska,
Do nas zawoła.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
10. Witaj, witajcie pątnikowie,
Na tym padole,
I wy ziemscy robaczkowie,
Współ ode mnie.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
11. Wy ptaszki, co śpiewacie
Zdrowaś Maria,
Niechaj będzie pozdrowiona
Panna Maria.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
12. Gdy ta Panna przyplęnęła
Na święte miejsce,
By nas grzesznych przywitała
Na tym tam świecie.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
13. Patrz, jako nieme bydła
Przed Mną padają,
Jak to ślicznej Panienczce
Pokłon oddają.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
14. Ach, ty nędzny człowiecze,
Nie masz miłości,
Nie chcesz służyć Pannie świętej,
Matuchnie Boskiej.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
15. Żyjesz sobie na tym świecie
Jakby na wieki,
Nie masz myśli na tamten świat,
Co cię sąd czeka.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
16. Przyjdzie nam wszystkim opuścić,
Na sąd się stawić,
Opuścić już ten marny świat,
Przed Bogiem stanąć.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
17. Ni Maryja ni Anioła,
Choć się za tobą
Sławić będzie do Jezusa
Biedna osobo.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
18. Udaj się dziś do tej Matki,
Pod Jej obronę,
Padnij krzyżem przed Jej obraz
Za grzechy twoje.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
19. Ach, Matuchno Świętolipska,
Błagaj nam Syna,
Niech nas minie kara Boska,
Śmierci godzina.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
20. Jezus, Józef i Maria
Do was wołamy,
My ubogie dzieci biedne
Gdzież uciec mamy?
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.

21. O, Panienko Świętolipska,
Ty stań za nami,
Bo my są nędzne sieroty,
Dokąd się udamy?
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
22. Ta Panienska Świętolipska
Woła sieroty,
Pójdźcie do Mnie, moje dzieci,
Pójdźcie z ochotą.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
23. Już was żegnam, moje dziatki,
Którzy idziecie,
Pójdźcie do Mnie w imię Syna,
Łaskę znajdziecie
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
24. Już się zmiłuj, Panno święta,
Tu Cię błagamy,
Za nas, dziatki całej ziemi,
W godzinę śmierci.
Tę Marię przywitajmy,
Wesoło Jej zaśpiewajmy, Zdrowaś Maria.
Amen.

Pieśń 40ta

1. Witam Cię, o przychodząca Panno Maryjo,
Witaj, zawitaj od nas chrześcijan,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
2. Witajże Jutrzenko wschodząca na świat,
Jak śliczna Pani, jak różowy kwiat,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
3. Witam Cię, przyszła na świat Matko Boska,
Ach, Przenajświętsza Panno Świętolipska,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
4. Witam Cię, o Panno na świat przychodząca,
Panno świętolipska na lipie jaśniejąca,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
5. Witam Cię, o Córko Boga Ojca miła,
Gdy się nam na świat grzesznikom zjawiała,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
6. Witam Cię, świątynio klasztoru sławnego,
Matko Jezusa Boga najwyższego,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
7. Witam Cię dobrodziejko, Ty Matko nasza,
Witam Cię, witam Panno Świętolipska,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
8. O śliczna Panno, tak Cię lud Twój wzywa,
Ach, słodka Matko, Matko litościwa,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
9. Szczęśliwa to woda, którąz przypłynęła,
Na tym ślicznym drzewie na lipie stanęła,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
10. Jak nieme zwierzęta Tobie pokłon dały,
Ach, na kolana przed tron Twój padały,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
11. Tak i my dzisiaj ku Tobie idziemy,
Z pokorą wielką do nóg Ci padamy,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
12. Ach, jakie szczęście, jaka radość była,
Gdyś w Świętej Lipce miejsce ulubiła,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
13. Lud się ucieka, jak do swej Królowej,
Jak do swojej Matki nieba i ziemi,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
14. O, jakie dzięki łaskę odbierały,
Którzy w kalekach zdrowie dostały,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
15. Tam jest oczyszczony każdy z brudów swoich,
Kaleki, zdrowi, ślepi wzrok wrócony,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
16. Nasi ojcowie Ciebie nawiedzali,
I jakie szczęście od Ciebie odebrali,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
17. Pójdź bracie, siostró, nie żałuj ty drogi,
Upadaj do nóg Najświętszej Królowej,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.
18. A gdy staniecie w ten dom Matki Boskiej,
Padnijcie przed obraz, ach, bracia, siostry,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolipska.

19. Nie żałuj drogi, znajdziesz pocieszenie,
Tylko złóż serca, znajdziesz zbawienie,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska.
20. Schodźcie się zewsząd, starzy i młodzi,
Do Świętej Lipki, ach, do Tej Królowej,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska.
21. Ach, śliczna Panienko, ku Tobie wołamy,
Na tym padole ziemi płaczemy,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska.
22. My, ubogie dziatki, ku Tobie idziemy,
I nasze prośby do Ciebie składamy,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska.
23. Wiele to set lat na tej lipie stoisz,
Ach, wiele ludzi ku sobie nakłanisz,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska.
24. Ach, niesety człowiek przez Cię uzdrowiony,
I niejedyn grzesznik z grzechów oczyszczony,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska.
25. Boś śliczna, piękna, o Panienko miła,
Matko Boska, Najświętsza Maria,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska.
26. Woła nas Matka, pójźcie dziatki ku Mnie,
Opuszczaj wszystko, polećcie się wy we Mnie,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska.
27. Padnij przed obraz na kolana twoje,
Uproś Pannę świętą o twe przebaczenie,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska.
28. Ach, Świętolińską Panienkę błagajcie,
I przed Jej obraz nisko upadajcie,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska.
29. Witaj Królowo, Panno Świętolińska,
Witaj Patronko człowieka grzesznego,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska.
30. Ach, śliczna Panno, gdyś tak uczczona,
Bądźże i od nas wszystkich pochwalona,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska.
31. Niech głosi nasze kuty Pannę głoszą,
I serca nasze o ratunek proszą,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska.
32. Na koniec składam tę piosnkę śpiewnie,
Przyjmij, o Panno najświętsza, wzdychanie,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska.
33. Współ dzieteczki ty Pannie śpiewamy,
Pannie Świętolińskiej głosy oddamy,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska.
34. Zakańczam tę piosenkę Pannie Świętolińskiej,
Królowej nieba, Maryi Najświętszej,
Witaj Królowa, witaj Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panno Świętolińska. Amen.

O Najswiętrzy Mariy Panne Getrzwałdzkiej

Piesn 66ta

1. Już to po zachodzie słońca,
Cudna gwiazda jaśniejąca
Weszła na warmińskiej ziemi,
Przyświecać promieńmi swymi.
2. Ta wiadomość prawie cudem
Rozeszła się między ludem,
Wszędzie słycać taką mowę:
Na Warmii cuda nowe.
3. Gietrzwałd, szczęśliwa to wioska,
Bo ta gwiazda — Matka Boska —
Objawiła się na klonie
Swoim wiernym ku obronie.
4. Całkiem to niebieska sprawa,
Że Maryja tak łaskawa,
Iż spogląda z klonu tego
Na ucisk ludu swojego.
5. Obrała ta Panna Święta
Dwie proste, skromne dziewczęta,
Aby z nimi rozmawiała,
Różaniec mówić kazała.
6. Lud więc z bliska i z daleka
Do Maryi się ucieka,
Prosząc Jej w modłach różańca:
Matko, nie oddal wyгнаńca.

7. Masz litości pełne serca
Widzisz lud swój w poniewierce,
Słyszysz, jak on wzdycha, jęczy,
Wiesz, co go tak ciężko dręczy.
8. Piekło nas strasznie ciemnie,
Lecz nas sług Twych nie zwycięży,
Gdy Cię będziem kornie błagać,
Będziesz nas Matko wspomagać.
9. Wesole Twoje oblicze
Łaskawe oczy dziewicze,
Mile ku nam spoglądają,
Do Ciebie nas pociągają.
10. O, cna Panno dobrotniwa,
Tyś na nędzę ludzką kłiwa,
Dajesz zwątpiałym otuchę
A grzesznikom w serca skruczę.
11. Od Aniołów Tyś wielbiona,
O Panno błogosławiona,
Ty nas błogosławisz sama,
Wygane dzieci Adama.
12. Nieszczęśliwi i strapieni,
I grzechami obciążeni,
Garną się pod Twą obronę,
Ty cieszysz serca strapione.
13. Nędzni, chorzy ręce wznoszą,
O zdrowie Cię Panno proszą,
Ty dla cierpiących wygody
Błogosławisz źródło wody.
14. Słabi odzyskują siły,
Ślepi dostają wzrok miły,
A chromy odrzuca kije,
Gdy Twą wodę z wiarą piję.
15. Niemi odzyskują mowę,
A kalecy członki zdrowe.
Ci leczą różne niemocy,
Co wzywają Twej pomocy.
16. Kogo ciężka trwoga nęka,
A on w skrusze serca kłęka,
I mówi różaniec szczerze,
Od Maryi łaskę bierze.
17. Wszyscy nędzni spracowani,
Przybywajcie do tej Pani,
Padajcie z nimi ukłonem
Przed Maryją pod tym klonem.
18. Nie był taki klon na świecie,
Jako ten, na którym przecie
Matka Boska tron obrała,
By z swym ludem przebywała.
19. Nie sąśmy więc sierotami,
Gdyż łaskawą Matkę mamy,
Która przybyła tu z nieba,
Chcąc nam dać, czego potrzeba.
20. Gwiazdo, rozprosz nocne cienie,
Niech nam świecą Twe promienie,
Niech się lud Twój nie rozprasza,
Boś Ty jest Królowa nasza.
21. Wyzwól nas z ciężkiej niewoli,
Ukój to, co nas tak boli,
Zerwij z nas kajdany, pęta,
Niepokalanie Poczęta.
22. Panno Bogiem jaśniejąca
Chcemy Cię wielbić bez końca,
Nie wypuść nas z swej opieki,
Będziem Cię uwielbiać na wieki.

Pieśń 67ma

1. Witaj, Jutrzenko, na północ wschodząca,
Wieżo Dawida, światło przynosząca,
Gdzie nowym światłem rozsiewasz promienie
Na polską ziemię.
2. Ani cesarze, którzy są na tronie
Nie wyrównają Paniemki koronie,
Jaką pięknością Maryja jaśniała,
Pod klonem stała.
3. Szczęśliwaś ziemię już krwią przesiąknięta,
Cudami świętych i sama już święta,
Znów nowa zorza na niej zaświeciła,
Cudem wslawiła.
4. W tysiąc osiemset siedemdziesiąt siedem
Doznał w tym roku już cudów niejeden,
Gdy do Gietrzwaldu Maryja przybyła,
Chorych leczyła.
5. Wszędy brzmi echo o Maryi cudzie,
Z Polski i Litwy przybywają ludzie,
Chorzy, kalecy zdrowo powracają,
Cud rozgłaszają.
6. Powiedz kapłanie lub biedny człowiecze,
Tam źródło wody jako balsam ciecze,
Ile to łaski tam ludzie doznali,
Co ją czerpali.
7. Niechaj niewierni temu zaprzeczają,
Z Panny Maryi, z nas się wyśmiewają,
Lecz my Maryję jak Matkę kochamy,
Cześć oddawamy.
8. My w cud Maryi wierzymy, Polacy,
Lud katolicki, tak i Warmijacy,
Bo u Maryi, która jest w Gietrzwałdzie,
Pomoc on znajdzie.

9. Królowa Polska, Matko ukochana,
Ciebie lud błaga, Tyś Panią wybrana,
Zlituj się, zlituj, bez zmayı poczęta,
Panienko święta.
10. Tam na cmentarzu miejsce swe obrała,
Przez dwa miesiące z nami przebywała,
Tysiące ludu zewsząd przybiegały,
Cześć Jej oddały.
11. Z Nią aniołowie z niebiosów przybyli,
Złotą koroną na głowę włożyli,
Inni po stronie przy Maryi stali.
Wdzięcznie śpiewali.
12. Panna Maryja pod klonem na tronie
Trzymała Dziecię w niebieskiej koronie,
Jak trzy dziewczątka świadczą to nie skrycie,
Pan Jezus Dziecię.
13. Szczęśliwa Polska złączona z Warmiją,
Że Ci Bóg zesłał Panienkę Maryję,
Szczęśliwe dziatki, w których wiara zdrowa
I jedna wdowa.
14. Świadczą ci wszyscy, którzy do Warmiji
Pielgrzymkę czynią do Panny Maryi,
Każdy pocieszon do Boga Rodzicy,
Chorzy, kalecy.
15. Niechaj powiedzą straże i świat cały,
Gdy w zachwyceniu córeczki skostniały,
Wtenczas z Maryją wdzięcznie rozmawiały,
Piękną widziały.
16. Spytaj się książąt, ty uparty wrogu,
Co nie dasz wiary Maryi i Bogu,
Tam i fizycy tych cudów doznały
I liberaly.
17. Ona jest Matką i naszą Królową,
Zawsze nam Panna przyjsć w pomoc gotową,
Skoro obaczy, jak nas piekło smaga,
Syna ubłaga.
18. O, ludu polski, cóż ci więcej trzeba,
Gdy możesz widzieć Matkę Boską z nieba,
Gdy do Gietrzwaldu szczerym sercem
zajdziesz,
I tam Ją znajdziesz.
19. Tam na cmentarzu pomnik zostawiła,
Źródło swą ręką ubłogosławiła,
Tam płynie balsam dla naszej pociechy,
Obmywa grzechy.
20. Różo woniąca, Maryja w Gietrzwaldzie,
Kto do Niej spieszy tam pociechę znajdzie,
Grzesznik, sierota, opuszczona wdowa,
Zostaje zdrowa.
21. Córo Efraim, wieżo Dawidowa,
Na polskiej ziemi twierdzo wiary nowa,
Jaśnieje promień w cały świat szeroki
Aż pod obłoki.
22. Nie znajdzie w świecie nic pocieszającego,
Ni przyjaciela na świecie lepszego,
Maryja co dzień rozsiewa swe dary
Dla świętej wiary.
23. Widziała Panna co nam jest potrzeba,
Że tu przybyła do Gietrzwaldu z nieba,
Aby pocieszyć lud swój ukochany,
Zerwać kajdany.
24. Matko Kościoła, pomóż Kościołowi,
Chrześcijańskiemu wiernemu ludowi,
Którego zewsząd uciska czart srogi,
Zetrzyj mu rogi.
25. Kto świętej sławy Maryi ujmuje,
Kto świętej wiary z lotrem odstępuje,
Ten z Antiochem od robactwa zginie,
Kary nie minie.
26. Najświętsza Panno w Gietrzwałdzkim obrazie,
Broń nas, Panienko, w każdym smutnym razie,
Broń nam Kościoła, który wielbi Ciebie,
Tutaj i w niebie. Amen.

Pieśń 68ma

1. Pospieszajcie jak najprędzej
Ku Gietrzwałdowi,
Ku Tej Matce nieba, ziemi,
Świata Królowej,
Tam Ją wszyscy przywitajcie,
Cześć, chwałę Jej oddawajcie,
Zdrowaś Maryja.
2. Gdy staniecie na tym miejscu,
Dokąd Maria,
Na którym stała w jasności
Jak kwiat lilia,
Którą wszyscy wychwalamy,
Wesoło Jej zaśpiewamy,
Zdrowaś Maryja.
3. Ukłon dajcie jak Maryi
Pannie Gietrzwałdzkiej,
Tej Królowej Nieba, ziemi,
Pannie Najświętszej.
Na kolana upadamy,
I Maryję przywitajmy,
Zdrowaś Maryja.
4. O, Prześliczna Panienczko,
Któraś przybyła,
I na tym prześlicznym drzewie
Nam rozjaśniła,
By Cię wszyscy nawiedzali
I do nóg Twych upadali,
Zdrowaś Maryja.

5. Gdy się dziatkom ukazała
W jasności pełna,
Jako śliczna Matka Boska
Wołając do nich.
Opowiadajcie każdemu
Ludowi chrześcijańskiemu,
Zdrowaś Maryja.
6. Jak to święta Matka Boska
Nas nie opuszcza,
Do nas biega jako Matka
Panna Gietrzwałdzka.
O, zawitaj Panno święta,
Niepokalanie poczęta,
Zdrowaś Maryja.
7. O, Maria, Matko Boska,
Błagaj nam Syna,
Niech nas minie kara Boska
Przez Twego Syna.
Niech Cię ludzie nawiedzają
I do nóg Twych upadają,
Zdrowaś Maryja.
8. Boś jest miła i przyjemna
Ludowi swemu,
Jako Matka najśliczniejsza
Człowiekowi grzesznemu.
Ciebie wszyscy pozdrawiamy
I wesoło zaśpiewamy,
Zdrowaś Maryja.
9. O, Gietrzwałdzka Matko Boska,
Ty nas zwolujesz,
Boś jest Matką całej ziemi
Nas opatrujesz.
My ku Tobie uciekamy
I na pomoc Cię wołamy,
Zdrowaś Maryja.
10. Jeszcze Ty naszej Warmii
Nie opuściła,
Lecz tu, na to święte miejsce
Na klon stanęła.
W Gietrzwałdzie miejsce obrała,
Na tym drzewie rozjaśniała,
Zdrowaś Maryja.
11. Tyś Panienska nad pannami,
Przybądź na pomoc mi, duszy,
Która Ci służy,
I już nie może serce moje
Nacieszyć się Panno, w Tobie,
Zdrowaś Maryja.
12. O, Gdybyś mnie pozwoliła
Mieszkać przy Tobie,
Pod Twoim krzyżem, u nóg Twoich.
Ciebie witamy,
Ty mnie, Matko, nie opuszczaj,
I od siebie nie oddalaj,
Zdrowaś Maryja.
13. Gdzież ja pójde, grzeszny człowiek,
Dokąd się udam,
Tylko do Ciebie, Maryjo,
O pomoc wołam.
Ja do Ciebie ręce wznoszę
I o laskę Twoją proszę,
Zdrowaś Maryja.
14. O, gdybyśmy Ci, Matko Boska,
Wiernie służyli
I do Twojej opatrności się uklonili,
Już nas, Panno, nie opuszczaj,
Nas od siebie nie oddalaj,
Zdrowaś Maryja.
15. Spieszcie do mnie, moje dziatki,
Jako do swej Matki,
Ukłon dajcie, pozdrawiajcie,
Matuchną Boską.
O, zawitaj, Panno święta,
Niepokalanie poczęta,
Zdrowaś Maryja.
16. Nie żałuj twojej podróży
Na święte miejsce,
Gdzie się odpust odprawia
W gietrzwałdzkiej wiosce.
Niechaj każdy ku Niej spieszycy
I tam się u Niej pocieszy,
Jak u swej Matki.
17. Ach, pójdz bracie i ty, siostrzo,
Nie żałuj drogi
Do tej Paniunki Gietrzwałdzkiej,
Nieba Królowej.
Powitajcie i błagajcie,
Grzechy wasze odrzucajcie,
Jako Królowej.
18. Widzisz jak się Matka Boska
Nam rozjaśniła,
Aby nas, dzieteczki swoje,
Pod płaszcz ukryła.
Oto Panienska wesoła,
Każdego ku sobie woła,
Pójdźcie do mnie, dziatki.
19. Wy, opuszczone sieroty,
Wy, ubogie dziatki,
Które nie macie Ojca swego,
Kochanej Matki.
Jam jest Matka wasza miła,
Otom do was tu przybyła,
Ja was obronię.
20. O, Nędzni, nędzni grzesznicy,
Gdzie się udacie?
Chodźcie w grzechach swoich,
Marnie zginiecie.
Udaj się ku Gietrzwałdowi,
Nieba, ziemi Królowej,
Ta cię wysłucha.

21. Już nie jeden ani dziesięć
Zdrowie odbierali,
Którzy się do tej Matki Boskiej
Z płaczem udali.
Ach, Panienko Gietrzwałdzka,
Tyś Królowa, Matka Boska,
Nieba Królowa.
22. Już zakańczam moje piosnki,
Mego śpiewania,
Na cześć, chwałę Matce Boskiej,
Pannie Gietrzwałdzkiej.
- O, zawitaj, Panno święta,
Niepokalanie poczęta,
Zdrowaś Maryja.
23. O, Gietrzwałdzka Matko Boska,
Nie opuszczajże nas,
Boś Panienska najśliczniejsza,
Nie oddalajże nas.
Niechaj żyjem z Tobą, Panem,
Aż na wieki wieków. Amen.
Zdrowaś Maryja. Amen.

Pieśn 69ta

1. Ach, śliczna Matko Gietrzwałdzka,
Witaj, zawitaj, ach, Matko Boska,
Którą witamy i pozdrawiamy,
Ach, Matko Boska, zlituj się nad nami.
2. Ku Tobie idziem jak ku świętej Matce
Wznosimy serca tej Paniencie,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj Panienko Gietrzwałdzka.
3. Racz na nas wejrzeć łaskawym okiem,
Na nas, sieroty, wołającym głosem,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
4. Śliczna Panienko, tak Cię lud Twój zowie,
I całym sercem idzie ku Tobie,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
5. Ach, sławna Matko, któraś rozjaśniła,
Któraś na klonie nas błogosławiła,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
6. Panienko śliczna, Ty nas nie oddalasz,
Z całego serca lud Twój tu wołasz,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
7. Zewsząd się bracia i siostry garniecie,
Jak do swej Matki o pomoc idziecie,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
8. Szczęśliwa ta ziemia, co to drzewo zbiła,
Dla Matki Najświętszej figura stanęła,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
9. Szczęśliwe te dziewczęta, co Pannę widziały,
W jasności wielkiej Maryję witały,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
10. Jeszcześ, Matuchnu, nas nie oddalasz,
Tylko ku sobie sieroty zwabiasz,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
11. Boś jest Królową, Ty nas nie oddalasz,
Tylko ku sobie z całego świata wołasz,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
12. Pójdźcie wy do Mnie, którzy się smucicie,
Którzy w swych grzechach się zasmucacie,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
13. Jestem was Matką, wy moje dziatki,
Dla których stanęłam na ten padół ziemi,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
14. Ach, śliczna Panno, Matko Jezusa,
Witaj, zawitaj, niebieska Królowa,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
15. Do Ciebie, Panno, rzewliwie wołamy,
Głos i śpiewania ku Tobie wnosimy,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
16. Ach, sławna Matuchno, coś nam rozjaśniła,
Na tej warmińskiej ziemi, Królowaś stanęła,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
17. Lud się ucieka jako do swej Matki,
Z całej Warmii jak do swej Królowej,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
18. Wszystkoś, Matuchna, dla nas objawiła,
Aby Ci wszyscy swe serca wznosili,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
19. O, Gdy bym Ci, Panno, wiernie służyli,
I do Twojej łaski wszyscy dążyli,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.
20. Kto się w Twą opiekę udaje serdecznie,
Ten nie zaginie, żyć będzie wiecznie,
Witaj, Królowa, witaj, Matko Boska,
Witaj, zawitaj, Panienko Gietrzwałdzka.

5. Sąd dobroć Syna Twego tak zrządziła,
Żebyś nam wszędzie w oczy zachodziła,
W gęstych kościołach, figurach, ołtarzach,
W i najśliczniejszych Twych świętych
obrazach.
6. Przy których wielu czyni nawet cuda,
Aby kto się tam z mocną wiarą uda,
Został w doczesnych smutkach pocieszony,
A nade wszystko na wieki zbawiony.
7. Do tych i obraz gietrzwałdzki się liczy,
Bo już od dawna sławę tę dziedziczy,
Jak katolicki Kościół to zaleca,
Do odwieczania wszystkich nas zachęca.
8. Wielu tu, Matko, dobrodziejstw odnoszą,
Biedne Twe dzieci, gdy Cię o to proszą,
Moc niezliczoną, łask Boskich sprowadzasz,
Gdy nam we wszystkich potrzebach dogadzasz.
9. Niech się kto ujrzy od nieszczęść spotkany,
Chorobą, smutkiem na sercu stroskany,
Gdy tu do Ciebie z ufnością popieszysz,
Twojem ratunkiem zaraz się pocieszysz.
10. Bo Ty się Matko nad każdym litujesz,
A Syn wszechmocny, którego piastujesz,
Nic nie odmawia Twojemu wstawieniu,
Za swymi dziećmi we wszelkim zdarzeniu.
11. Gdy skiniesz, Pani, ubogim, majątnym,
A błędny, ciemny, stanie umiejętnym,
Kaleka zdrowym, umarły żyjącym,
Niemy wymownym, a ślepi widzącym.
12. Kim się Ty, Matko, tylko opiekujesz,
Swoją przyczyną stale go ratujesz,
Nieszczęścia, twogi opuszczają go muszą,
Stanie on zdrowym i z ciałem i z duszą.
13. I my też w różnej zostając potrzebie,
Idziem tam, Matko, z prośbami do Ciebie,
Żebyś nas równie pocieszyć raczyła,
Z Synem zjednała, w troskach nam ulżyła.
14. Prowadź nas, prowadź, w czasie naszej drogi,
Byśmy szczęśliwie stanęli w Twe progi,
Mogli Ci wylać serc naszych upały,
Złożyć u Twoich stóp hołdy czci i chwały.

Pieśń 71sza

1. Zawitaj Królowo, ach, Matuchno Boska,
Panienko Maryjo, najświętsza Królowo,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
2. O, Matuchno Boska, Maryjo Gietrzwałdzka,
Która się zjawiała, nas błogosławiła,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
3. Szczęśliwa ta ziemia, co to drzewo wzbila,
Na którym ta Panna nam się rozjaśniła,
Gietrzwałdzka Panienko, zaranna Jutrzenko,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
4. O, Najświętsza Matko, Panienko Maryja,
Któraś na ten padół ziemi przybieżyła,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
5. Szczęśliwy ten dzień, szczęśliwa godzina,
Która Matka Boska nam tu rozjaśniła,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
6. Witaj, ach zawitaj, do nas grzeszników,
Ubroń, Matko Boska, ubroń katolików,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
7. Dziękuję Ci wszyscy za Twe nawiedzenia,
Któraś na ten padół ślicznie rozjaśniła,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
8. Schodźcie się wy bracia, wy siostry kochane,
Do Panny Gietrzwałdzkiej znajdziesz
pocieszenie,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
9. Nie żałuj podróży na to święte miejsce,
Ta Matka cię woła z pokorą do siebie,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
10. Udaj się serdecznie, ach grzeszny człowiecze,
Do tej Matki Boskiej, Panienki Gietrzwałdzkiej,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.

11. Boś jest śliczna, piękna, jak kwiat lilia,
Ta Matuchna Boska, Królowa Maryja,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
12. Przywitaj Królowę, Panienkę Gietrzwałdzką,
Oddaj Jej ukłony jak matce prześlicznej,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
13. O, szczęśliwy dzionku, szczęśliwa godzina,
Która Matka Boska nas tu nawiedziła,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
14. Zawitaj, Matuchno, od nas pochwalona,
Tyś jest Panną śliczną, nad świat wysławiona,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
15. Ach, upadaj do nóg, oddaj Jej ukłony,
Jako Matce Boskiej, Paniencie Gietrzwałdzkiej,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
16. Proś o przebaczenie swych grzechów spełnienie,
Boś jest bardzo grzesznik, porzuć swe
zgrzeszenie,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
17. Widzisz, że nas Pan Bóg nie opuszcza,
grzesznych,
Na tym padole ziemi nas ubrana wszystkich,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
18. Zesłał nam na ten świat swą Matuchnę Boską,
Tę Matkę Najświętszą, Panienkę Gietrzwałdzką,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
- Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
19. Radość nasza wielka, że nasza Warmija,
Takiej łaski z nieba Boskiej dostała,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
20. Że tu Matka Boska nam się rozjaśniła,
Z Jezusem Synaczkim nas błogosławiła,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
21. Dziękujmy stokrotnie tej Pannie serdecznie,
Za to nawiedzenie swe dziatki w tym świecie,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
22. My są na tym świecie nędzarze, tułacze,
Gdzieś się my udamy, ach, Ciebie błagamy,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
23. Ratuj nas, Panienko Gietrzwałdzka Królowa,
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
24. Brońże nas od chorób, od powietrza złego,
Ach, zachowajże nas nieszczęścia wielkiego,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa.
25. Niech Ci jasność w niebie nigdy nie ustanie,
A nam, grzesznym ludziom,
chwala w niebie stanie,
Witaj, Matko Boska, Panienko Gietrzwałdzka,
Ach, Jezus, Maryja.
Przyczyn się za nami wszystkimi grzesznymi
Do Pana Jezusa. Amen.

Pieśń 72ga

1. Matko Króla Najwyższego,
Kwiecie wstydu panieńskiego,
Ze Syjonu schodzisz tronu,
Na niskości ludzkich włości
Zjawiasz się.
2. Jako jawor nad wodami
Podwyższona jest nad nami,
Nowym cudem miedzi ludem,
Stajesz w chwale okazale
Z dworem Twoim.

3. Słońce blednie wobec Ciebie
Niczym piękność gwiazd na niebie,
Przeciw Tobie jak w ozdobie
Niewinności i świętości
Błaskiem lśniesz.
4. Cudem glosisz, Panno święta,
Żeś bez zmyzy jest poczęta,
Coś Maryjo, cna lilijo
Między nami, grzesznikami,
Bawić chcesz.
5. Wzywasz, byśmy się modlili,
Wianek Ci różanny wili,
Rajska Róża, Matka Boża,
Niewiedząca, wydająca
Słodką woń.
6. Słowa Twoje wdzięcznie brzmiące,
Serca Ciebie miłujące,
Jako dzwony, święte tony,
Zachwycają, unaszają
W niebios kraj.
7. Jako powstająca zorza
Z Jasnej Góry aż do morza,
Lud ubogi zamiast drogi,
Obłokowy ponad głowy
Wiedzie słup.
8. Matką piękną, boś miłości,
Zewsząd tchnieniem pobożności,
Dusz tysiące, w cud wierzące,
Jak na wojnę wszystko zbrojne
Zbierasz wnet.
9. Mile patrzysz uśmiechnięta,
Na Twe sługi, Panno święta,
Niewinnymi dłońmi swymi,
Siejąc blasku Bożej łaski,
Dajesz skarb.
10. Błogosławisz ręką Matki
Pocieszając nas, Twe dziatki,
Iż ulżenia na cierpienia,
Po ucisku radość bliską
Bóg nam da.
11. Nie opuszczaj nas, Królowa,
Ujmij berło w dłoń na nowo,
Przyjmij koronę opuszczoną,
Rządy Twymi łagodnymi
Prowadź nas.
12. Ciężki zawisł krzyż nad nami,
Słaby pod nim upadamy,
Daj stałości, cierpliwości,
Uproś męstwa i zwycięstwa,
Maryjo. Amen.

Pieśń 73

1. Witaj, Matko Boska, Królowo nieba,
Matko Przenajświętsza, Matucho miła,
Ciebie pozdrawiamy, wesoło śpiewamy,
Zdrowaś Maryja.
2. Prześliczna Panienko, prosimy my Ciebie,
Byśmy mogli z Tobą królować w niebie,
Gdzie święci śpiewają, Ciebie wychwalają,
Zdrowaś Maryja.
3. Słyszę głos Maryi, po świecie słynie,
Panny Przenajświętszej i w naszej stronie,
Która ku nam przybyła, tu nas przywitała,
Zdrowaś Maryja.
4. O, śliczna Panienko, klejnocie drogi,
Tobie upadamy pod Twoje nogi,
Jej chwałę oddamy, ślicznie zaśpiewamy,
Zdrowaś Maryja.
5. Tyś w naszej Warmii miejsce obrała,
Na tym ślicznym drzewie nam rozjaśniała,
Bracia Cię witają, do nóg upadają,
Zdrowaś Maryja.
6. Boś sobie w Gietrzwałdzie miejsce obrała,
Jako Matka Boska ku nam przybyła,
Ty nas nie odrzucasz, Ty nas nie oddalasz,
Zdrowaś Maryja.
7. Najświętsza Panienko, dziękujemy Tobie,
Za to nawiedzenie w naszym Gietrzwałdzie.
Cześć, chwałę oddamy, wesoło śpiewamy,
Zdrowaś Maryja.
8. Jeszcze naszej Warmii nie opuściła,
Żeś Twą świętą łaską u nas włożyła,
Bym cię nawiedzali, do nóg Twoich padali,
Zdrowaś Maryja.
9. Nie oddalajże nas, ubogie dziatki,
Idziemy do Ciebie jak do swej Matki,
Serca Jej oddajmy, ślicznie pozdrawiajmy,
Zdrowaś Maryja.
10. Matuchu Najświętsza, jasności perła,
Jako kwiat prześliczny, jako lilija,
Tobie uklon damy, tę piosnkę śpiewamy,
Zdrowaś Maryja.
11. Pięknaś jako słońce, ślicznaś nad księżyc,
Ach, Matucho Boska,
daj nam ku Tobie przyjść,
Byśmy Cię witali, w niebie Ci śpiewali,
Zdrowaś Maryja.

12. Tyś Panienska śliczna, wesola, miła,
Jako róża biała, jak kwiat lilia,
Ślicznaś, piękna, miła, Panienko Maryja,
Zdrowaś Maryja.
13. Ach, wy bracia, siostry, pójdźcie Ją witać,
Matkę Najświętszą, wesolo śpiewać,
Zawitaj Królowo, Matko Jezusowa,
Zdrowaś Maryja.
14. Ach, gdybym Ci, Panno, wiernie służyli,
I do Twojej łaski wszyscy biegali,
Jak do tej Królowe, do Panny Najświętszej,
Zdrowaś Maryja.
15. Tyś niepokalana, od Boga dana,
Matuchno najmiłsza, Matko Jezusa,
Boś jest litościwa i nam miłościwa,
Zdrowaś Maryja.
16. Ach, Panienko śliczna, Ty wiele możesz,
Kogo z biedy chcesz, tego wspomóżesz,
Dopomóż każdemu, tak i mnie, grzesznemu,
Zdrowaś Maryja.
17. Dokąd ja się udam, co czynić będę?
Tylko do tej Panny ja śpiewać muszę,
Która nas witała i błogosławiła,
Zdrowaś Maryja.
18. Szczęśliwa ta ziemia, co to drzewo wzbila,
Na którym ta Panna nam rozjaśniła,
Gietrzwałdzka Panienko, zaranna jutrzeńko,
Zdrowaś Maryja.
19. Jak Cię witać mamy, jak Ci dziękować
Za tę łaskę Twoją cóż Ci mamy dać?
Tylko zaśpiewamy, Matuchnę witamy,
Zdrowaś Maryja.
20. Nie opuszczaj Matko, nas nie oddalaj,
Boś jest śliczna Panna, nas nie odrzucaj,
Boś jest śliczna, piękna i wesola, miła,
Zdrowaś Maryja.
21. Chwała, dziękczynienie w każdym momencie
Jezusowi i Maryi w każdym terminie,
Honor Pannie świętej, niepokalanie poczętej,
Zdrowaś Maryja.
22. Witaj, ach zawitaj, nadziejo nasza,
Tyś jest ulubiona, Panienko miła,
Boś jest szcudrośliwa, ach, Panienko miła,
Zdrowaś Maryja.
23. Pospieszaj czym prędzej ku Gietrzwałdowi,
Ku tej Pannie ślicznej, nieba Królowej,
Ta nas opiekuje, wszystkich przywituje,
Zdrowaś Maryja.
24. Kto się do Niej uda, gdzie serdecznie,
Tego przyjmie do się jak swoje dziecko,
Tać go nie opuści, przyjmie go do siebie,
Zdrowaś Maryja.
25. Boś jest śliczna, piękna, wesola, miła,
Ludowi swojemu na pomoc przybyła,
Boś jest Matka nasza, Królowa najmiłsza,
Zdrowaś Maryja.
26. Jak Ci to dziękować, Tobie chwałę dać,
Za Twe nawiedzenie cześć, chwałę oddać,
Ślicznie dziękujemy, wesolo śpiewamy,
Zdrowaś Maryja.
27. Biada, biada Tobie, człowiecze grzeszny,
Że ty nie chcesz służyć Maryi Pannie,
Ona cię opuści i z łaski wypuści,
Zdrowaś Maryja.
28. Jednak naszej Polski Ty nie oddalasz,
Boś jest Matką Boską, nas nie odrzucasz,
Przez Jezusa rany, Matuchny kochany,
Zdrowaś Maryja.
29. Jezu najmilejszy, Ciebie błagamy,
Którzy Cię codziennie na pomoc wzywamy,
Boże miłosierny, Boże litościwy,
Zdrowaś Maryja.
30. Przez moc Twą najświętszą
wszystkim pomagasz,
Boś jest Bogiem naszym, Ty nasz wysłuchasz,
Przez Pannę Najświętszą, Marię Gietrzwałdzką,
Zdrowaś Maryja.
31. Ty w słońcu, we gwiazdach wzniesiona stoisz,
Jako śliczna Panna Maria nasza,
Który cześć składamy, Marię witamy,
Zdrowaś Maryja.
32. Zastaw nas piersiami, Matko, z litości,
Boś jest Matka nasza, my Twoje dzieci,
Dokąd się udamy, wesolo śpiewamy,
Zdrowaś Maryja.
33. Jak mamy dziękować, Tobie chwałę dać,
Panience najświętszej, za to dziękować?
Niech Ci będzie chwała w niebie nieustanna,
Zdrowaś Maryja.
34. Zakańczam piosneczkę na cześć Maryi,
Tej Matuchny Boskiej, Pannie Gietrzwałdzkiej,
Na wieki wychwalać, pokłon Pannie oddać,
Zdrowaś Maryja.
35. Pozdrawiaj Marię, upadaj u nóg,
Jako grzeszny człowiek oddaj Jej ukłon,
Jako Twej Królowej, Matce Jezusowej,
Zdrowaś Maryja.
36. Amen, ach Maryja niepokalana,
Któraś do nas z nieba od Boga zesłana,
My Ci śpiewać będziem, nigdy nie ustaniem
Na wieki. Amen.

Pieśn 74ta

1. Zawitaj Panienko święta,
Niepokalanie poczęta,
Tyś to miejsce ulubila,
Gdzieś się dla nas objawila.
Witaj, Rózo i Lilia,
Wielbim Cię, Zdrowaś Maryja.
2. Stawszy w Gietrzwałdzie na klonie,
Otwarłaś łaskawe dłonie,
By nas obsypać darami,
Za to Ciebie wychwalamy.
Witaj, Rózo i Lilia,
Wielbim Cię, Zdrowaś Maryja.
3. Choć nie wszystkich widzą oczy,
Jak się z nieba światło toczy,
Ale wiara bez obawy,
Objasnia nam święte sprawy.
Witaj, Rózo i Lilia,
Wielbim Cię, Zdrowaś Maryja.
4. Jerychowska wonna Róza,
Tobie Aniołowie służą,
Śpiewając przy Twoim boku,
Nad klonem, w jasnym obłoku.
Witaj, Rózo i Lilia,
Wielbim Cię, Zdrowaś Maryja.
5. Całe niebo z ziemią ludną,
Mają tę lilię cudną,
Którą Bóg stworzył swą mocą,
By świat zbawić z Jej owocu.
Witaj, Rózo i Lilia,
Wielbim Cię, Zdrowaś Maryja.
6. Nad Warmiją gwiazda nowa,
Weszłaś Panno Różańcowa,
Różaniec Twoja ozdoba,
Najlepiej Ci się podoba.
- Witaj, Rózo i Lilia,
Wielbim Cię, Zdrowaś Maryja.
7. Myśmy dzieci Twe wyrodne,
Twej łaski wcale niegodne,
Żeś stanęła między nami,
Ale Cię, Panno, witamy.
Witaj, Rózo i Lilia,
Wielbim Cię, Zdrowaś Maryja.
8. Kiedy piekielne zapasy,
Walczą z nami, Tyś w te czasy,
Przybyła z pomocą Twoją,
Przywdziać nas różańca zbroją.
Witaj, Rózo i Lilia,
Wielbim Cię, Zdrowaś Maryja.
9. Grzech świata srodze nas rani,
Prosim Cię, Niebieska Pani,
Błogosław nas łaską swoją,
A wszystkie rany się zgoją.
Witaj, Rózo i Lilia,
Wielbim Cię, Zdrowaś Maryja.
10. Ciężkie niebios gniewu strzały,
Na nas, niewdzięcznych, padały,
Przybyłaś, Matko jedyna,
Zjednać nas dla Twego Syna.
Witaj, Rózo i Lilia,
Wielbim Cię, Zdrowaś Maryja.
11. Wszyscy więc w każdej potrzebie,
Uciekamy się do Ciebie,
Wspomagaj nas, zostań z nami,
Niechaj Ci wiecznie śpiewamy.
Witaj, Rózo i Lilia,
Wielbim Cię, Zdrowaś Maryja.

Pieśń do Matki Bożej z Krosna¹³

1. Dążymy do Matki Łaski, do Jej przeniejświetszego wizerunku.
O kieruj ścieżką wędrowca, Maryjo, i błogosław ją słodko,
Żebyśmy Ci serce rozradowali, wszyscy się w Krośnie odnowili.
Dążymy do Matki Łaski, do Jej przeniejświetszego wizerunku.
2. Gdzie zawsze na drogach i ścieżkach również obraca się stopa pielgrzymów,
Tam wołamy ku Niej wszyscy pozdrawiając: Maryja, Maryja.
I słuchajcie wy nasze pozdrowienie, a potem wychwalajcie Maryję – Słodycz,
Gdzie zawsze na drogach i ścieżkach również obraca się stopa pielgrzyma.

¹³ Druk ulotny, Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego *Hosianum* w Olsztynie, sygn IVE-137.

3. Wybłagaj nam pokój u Boga, wybłagaj pojednanie,
Zjednocz, co rozdwojenie dzieli, Pogódź co się w zatargu sprzecza,
Żebyśmy u Twych stóp złączeni w miłości Ciebie pozdrawiali.
Wybłagaj nam pokój u Boga, wybłagaj pojednanie.
4. Gdy nasze życie na ziemi kiedyś dobiegnie końca, wtedy Matko, nie opuszczaj nas,
I Twoje najlaskawsze serce zwróć do nas, gdy kiedyś nam oko zagaśnie.
Ach, wspomóż nas, o Matko, przy skonaniu, byśmy odziedziczyli życie wieczne.
Gdy nasze życie na ziemi kiedyś dobiegnie końca, wtedy, o Matko nie opuszczaj nas!
5. O, błogosław nas, Maryjo, w Krośnie, na tym najświętszym miejscu.
Zbyt szybko tu czas upłynął - teraz pełni ufności znów odchodzimy.
O, błogosław nas, Matko, w życiu, byśmy gorliwie do nieba dążyli.
O, błogosław nas, Maryjo, w Krośnie, na tym najświętszym miejscu.

wersja niemiecka¹⁴:

Crossener Wallfahrtslied

1. Wir ziehen zur Mutter der Gnade, zu ihrem hochheiligen Bild.
O lenke der Wanderer Pfade und segne, Maria, Sie mild,
Damit wir das Herz dir erfreuen, uns alle in Crossen erneuen!
Wir ziehen zur Mutter der Gnade, zu ihrem hochheiligen Bild.
 2. Wo immer auf Wegen und Stegen auch wandelt der pilgernden Fuß
Da rufen wir allen entgegen: Maria, Maria zum Gruß!
Und höret ihr unsere Grüße, dann preiset Maria, die Süße
Wo immer auf Wegen und Stegen auch wandelt der Pilgernden Fuß.
 3. Erlehe von Gott uns den Frieden, erlehe uns Einigkeit.
Vereine, was Zwietracht geschieden, ver söhne, was hadert im Streit,
Daß all wir zu deinen Füßen in Liebe vereint dich begrüßen
Erlehe von Gott uns den Frieden erlehe uns Einigkeit.
 4. Geht einst unser Leben zu Ende, dann Mutter verlasse uns nicht,
Dein mildreiches Herz zu uns wende, wenn einstens das Auge uns bricht.
Ach hilf uns, o Mutter, beim Sterben, daß ewiges Leben wir erben!
Geht einst unser Leben zu Ende, dann, Mutter, verlasse uns nicht
- (Beim Abschied von Crossen, noch der Andacht)
5. O segne uns, Mutter, in Crossen an diesem geheiligten Ort.
Zu schnell ist die Zeit hier verflossen jetzt zieh'n wir getrost wieder fort.
O sehne uns, Mutter im Leben, daß eifrig zum Himmel wir streben.
O segne uns, Mutter, in Crossen, an diesem geheiligten Ort.

¹⁴ Autor tekstu: ks. Lunkwitz, melodię ułożyła jego siostra Klara, zapisu nutowego nie spotkano.